

Where Green and Community Flourish-hanke

Kaupunginhallitus 18.05.2026
3076/00.01.05/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

projektipäällikkö Liisa Pietikäinen, puh. 044 718 2098
maisema-arkkitehti Heli Pitkänen, puh. 044 718 5430
hankeasiantuntija Suvi Tiirikainen, puh, 044 718 2820
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää

- a. että Kuopion kaupunki osallistuu Where Green and Community Flourish-hankkeeseen, jossa osatoteuttajan roolissa ovat myös Savonia, Itä-Suomen yliopisto ja THL.
- b. sitoutua hankkeen 301 057,44 € omarahoitusosuuteen.

Päätös

Selostus

European Urban Initiative on Euroopan unionin rahoittama ohjelma, jonka tavoitteena on tukea EU-kaupunkeja kestävän kaupunkikehittämisen innovatiivisissa ratkaisuisa. Ohjelma rahoittaa pilottihankkeita, joissa kaupungit testaavat uusia, integroitua kaupunkikehittämistä edistäviä toimintamalleja todellisessa kaupunkiympäristössä. EUI-hankkeiden keskeisiä periaatteita ovat muun muassa poikkihallinnollinen ja osallistava suunnittelu ja ratkaisujen siirrettävyys muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin. Kyseessä on neljäs (4) ja toistaiseksi viimeisin rahoituskausi. Hankehakemusta on valmisteltu siten, että hakemus voidaan jättää meneillään olevaan EUI -rahoitushakuun, jonka hakuaika päättyy 15.6.2026. Päätös rahoituksesta tulee marraskuussa 2026 ja hankkeen varsinaisen toiminnan tulee alkaa maaliskuussa 2027, joskin päätoteuttajan toimet alkavat valmistelujaksolla 12/2026.

Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Hankkeen keskeisenä tarkoituksena on ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kaupunkitilan kehittäminen asukkaita ja varsinkin nuoria kuullen, alueen käyttäjien osallistaminen ja mielen hyvinvoinnin vahvistaminen. Tavoitteena on parantaa kaupunkiympäristön laatua, viihtyisyyttä ihmisten ja kaupunkieliöiden näkökulmasta ja edistää näin asukkaiden hyvinvointia mielenterveyteen liittyvät näkökulmat huomioiden. Tavoitteena on tuoda kaupunkiluonto

lähemmäksi arjen ympäristöjä ja toteuttaa muun muassa hulevesien paikalliseen hallintaan liittyviä innovatiivisia rakenteita, tutkimus- ja sensorilaitteistoa sekä konkreettisia viherrakenteita Puijonkadun, Matkakeskuksen ja kaupungintalon tontin alueilla. Arjen reittien ja julkisten tilojen viherryttämisellä on todettu olevan merkitystä hyvinvoinnille.

Lopulliset ratkaisut viherryttämisinvestoinneista määritellään hankkeen aikana vuorovaikutuksessa asukkaiden ja sidosryhmien kanssa kaupunkilajit huomioiden. Hankkeeseen osallistumisen tavoitteena on varmistaa, että viherryttämisinvestoinnit vastaavat todellisiin käyttötarpeisiin, lisäävät alueiden käyttöä ja vaikuttavat mielen hyvinvointiin vahvistavasti, tuottavat ja vahvistavat tutkimustietoa ja monipuolistavat kokemusta omasta lähiympäristöstä.

Hanke toteuttaa laaja-alaisesti Kuopion kaupungin strategisia tavoitteita ja ohjelmista erityisesti kestävästä kasvun, elinvoiman, hyvinvoinnin ja osallistavan kaupunkikehittämisen näkökulmasta. Hanke tukee muun muassa Kuopion kaupunkistrategian, Viksu Kuopio-ohjelman, Mieliteko-ohjelman sekä One Health-toimintapaa.

Hankkeen toteuttaminen

Hankkeen päähakija ja -toteuttajana toimii rahoitusinstrumentin sääntöjen mukaisesti Kuopion kaupunki, joka vastaa hankkeen kokonaisuudesta. Kuopion kaupungilla hanketta toteutetaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa elinvoima toimialan alla. Osatoteuttajina hankkeessa toimivat Savonia ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopisto ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos.

Hanke toteutuu kaksivuotisena hankkeena 1.3.2027-28.2.2029. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 2,5 miljoonaa euroa, josta omarahoitusosuus on 20% ja haettava EUI-tuki 80%. Hankkeen kustannukset muodostuvat palkoista, ostopalveluista ja hallinnollisista kuluista sekä pilottialueelle kohdennetuista investoinneista.

Hankkeen tulokset

Hankkeen odotetut tulokset liittyvät kaupunkikeskustan ja keskeisten liikkumisen yhtymäkohtien viihtyvyyden ja elinvoiman parantamiseen, ilmastonmuutoksen sopeutumiseen ja kaupunkiluonnon monimuotoisuuden tukemiseen, asukkaiden osallisuuden ja kaupunkiympäristöön kiinnittymisen vahvistamiseen sekä mielen hyvinvointia tukevien toimintapojen ja arkiympäristöjen lisääntymiseen. Hankkeessa hyödynnetään innovatiivisia, luontopohjaisia ja kokeilullisia ratkaisuja, joita testataan aidossa kaupunkiympäristössä asukkaiden kanssa yhteistyössä huomioiden erityisesti nuoret. Tämä mahdollistaa uudenlaisten suunnittelu- ja toteutustapojen kehittämisen sekä niiden vaikuttavuuden arvioinnin osana arjen kaupunkitilaa.

Hanke tuottaa lisäksi toimintamalleja ja tietoa kaupunkilajistosta, kaupunkitilan mallintamiseen kaupunkipuumallikirjaston ja työkalun kaupunkipuiden varjostuslaskentaan, mitkä kaikki ovat hyödynnettävissä muussa kaupunkikehittämisessä. Tulosten siirrettävyys ja

skaalattavuus tukevat pitkäjänteistä kaupunkiympäristön kehittämistä ja tarjoavat pohjaa tuleville viherryttämiseen ja hyvinvointiin liittyville investoinneille.

Hankkeen valmistelussa ja toteutuksessa korostuu osallistuva ja poikkihallinnollinen kaupunkikehittäminen, jossa asukkaat, eri toimialat ja ulkoiset kumppanit osallistuvat yhteiseen tiedonrakentamiseen ja ratkaisujen muotoiluun. Tämä vahvistaa kaupunkitilan käyttäjälähtöisyyttä, lisää hyväksyntää ja parantaa lopputulosten toimivuutta arjessa. Samalla hanke tukee hyvinvoinnin edistämistä osana kaupunkisuunnittelua tuomalla viherympäristöt lähemmäs asukkaiden jokapäiväisiä reittejä ja oleskeluympäristöjä.

Lisäksi hankkeen tuloksena Kuopion kaupungin organisaation osaaminen EU-rahoituksen hakemisesta ja hallinnoinnista vahvistuu, henkilökunnan poikkihallinnollinen yhteistyö ja yhteinen kehittämisote lisääntyvät ja asukkaiden tietämys ilmastonmuutoksesta ja siihen vaikuttavista paikallisista toimista kasvaa. Yhteistyö eri osatoteuttajien, asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa tuo hankkeeseen monialaista osaamista, uusia näkökulmia sekä käytännönläheisiä ratkaisuja.

Hankkeen työstä viestitään vaikuttavasti ja hankkeen etenemisestä tiedotetaan ymmärrettävästi jo olemassa olevia eri kanavia käyttäen. Avoin viestintä tukee osallisuutta, lisää läpinäkyvyyttä ja vahvistaa luottamusta kaupungin kehittämistyöhön.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 27 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on liitteenä.

Liitteet 3076/2026 Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Where Green and Community Flourish
KH 11.5.2026
Liite 1. Hankkeen kokonaisbudjetti ja rahoitus